

Locuintia Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatoriu [Lö-vészuteza], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se vor

primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.”

Articolii tramsi si nepublicati se

voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

**Din caus'a serbatorii catolice, nume-
ru prossimu alu diuariului nostru va aparé numai
dominec'a venitoria.**

Redactiunea.

Pest'a, 28./16. maiu, 1872.

Guvernul Romaniei a datu monopolulu tutu-
nului (érba de fumatu) in licitatiune orale la vis-
tierla, fiindu de facia toti ministri, dîce „Trom-
pet'a Carpatiloru.“ Redactiunea acestui diurnal,
amicu alu ministeriului, se bucura că guvernul
asta data au padit strinsu formalitatile si că adju-
decatiunea s'a effectuitu intr'un felu de hocus
pocus, adeca s'a pusui rondu trei mîce bucatielle
de luminari de stearinu, s'a aprinsu bucafc'a an-
tâia si s'a inceputu prim'a serie de licitatiune, con-
curint'a au duratu câtu au duratu lumin'a, éra
adjudecatiunea au fostu stingerea de sine a lumi-
nei. Asì a dou'a serie de licitatiune. La a trei-a
s'a inceputu lupta crancena intre compani'a roma-
na de Olteni, in capulu carei-a se află d. Vladoi-
nu, si intre compani'a magiara (banc'a franco hun-
gariana.) S'a urcatu Oltenii pana la 8 millione,
dar' au trebutu sè cadia, că-ci ungurii au
datu inca 10 mii lei preste ceea ce a datu
Oltenii cari se uită cum se stinge lumin'a si cum
se adjudeca a trei-a, adeca ultim'a serie de licita-
tiune a sup'r'a companiei magyare.

„Tromp. Carpatiloru“ afia că licitatiunea s'a
facutu dupa tota ronduela, dar' deplange că mono-
polulu tutunului s'a datu in man'a strainilor ;
organele oppositiunii scriu cu multa amaritiune,
éra celle guvernamentali predominante de folosulu
material, se bucura că statulu casciga parale.
Asta data trecemu cu vederea tote espectoratiunile
diurnaleloru și ori' ce coloare si insemnămu numai
ceea ce ană attătu noi aici in locu, despre aceasta
affacere.

Banc'a franco-hungariana d'in Pest'a, de si
favorita a dului ministru presied. Lónyai, n'a facutu
asta data politica, ci simplu numai unu „Geschäft.“
Eca cum. Banc'a fr. hung. au avutu scrisori de
recumendatiune de la insu-si Domnitorulu Ro-
maniei, prin urmara ministrii M. Salle a aprinsu
luminele numai pentru cei orbi, éra nu si pentru
cei ce vedu cu ochii mintei sanetose. Judanii de
la Banc'a fr. hung. (că-ce toti sunt judani) povestescu
glumindu despre artea vrugitoria a minis-
trilor Romaniei, cei cu luminutiele ; dar' ei spunu
apriatu, că facura bunu „Geschäft“ cu luminu-
tie ministrilor, pentru că ei aveau de mai nainte
legamentu pentru trecerea in possessiunea altoru-a
a monopolului de tutunu ce li-s'a adjudecatu, si
ce loru nu li-a plesnitu prin minte a-lu tiené.
Banc'a fr. hung. a datu — de nu ne insiellămu —
Bancei Romaniei dreptulu monopolului, pentru 9
millione lei, adeca 900 de mii de lei cascigu cu-
ratu si pentru inchiare contractului Banc'a fr.
hung. au delegatu pre representantele seu D.
Cohen, care asta-di au si plecatu spre Baziasiu.
Au strainii atât'a minte de nu se prindu de lu-
cruri odiose, apoi judanii de la Banc'a fr. hung.
cunoscu patianiele organelor financiarie alle gu-
vernului ungurescu aici in tierra, cu multu mai
bine decâtă că d'nsii sè se ingagedie la lucru
atât de onerosu in Romania. Inse guvernul Ro-
maniei si-a ajunsu scopulu, succedendu-i a urcă
veniturile statului. Era bie.ii Olteni potu privi, cu
duiosă, la joculu ministriloru cu gidanii. —

Cu privire la reportele Ostrungurlei cătra
imperiulu germanu aflămu d'in una correspondintia
tramsa d'in Vien'a diuariului „N. Bad. Ztg“
că cancelariulu austriacu c. Andrassy a perduto
pentru person'a sa veri-ce comunicatiune cu Be-
rolinulu, si totu atât de pucinu scie despre cele
ce se petrecu acolo si alter ego lui, siefulu de
sectiune Hofmann, care conduce affacerile officiului
esternu. De altmintrea, numitulu correspondinte
se legana in sperantia, că dlu Beust, parin-
tele sistemului de asta-di, inca nu si-a jocatu ro-
lulu in Austr'a, nu numai, ci daca caderea cont.
Andrassy va urmă innainte de incetarea d'in vie-
tia a ministeriului Auersperg, elu la totu casulu
are prospecte d'a fi rechiamatu la postulu seu de

mai innainte. La casu inse candu viet'a officiale
a cont. Andrassy ar' apune de una-data cu a
ministeriului Auersperg, portofoliu lui va trece in
mânila unui cavaleru conservativu.

Cestiunea „Alabama“, precum s'a potutu si
prevedé, tocmai asié va disparé de pre terrenulu
publicitatii, precum s'a ivitu. Ambele parti litigante,
America si Anglia sunt staturi comerciale
si speculante, si asié greu si tare cu anevoia in-
treprindu ce-va, ce nu numai că ar' fi de unu
resultatu dubiu si fara cascigu, ci ar' trage dupa
sine si daune insemnate. Afara de ace'a, cestiunea
„Alabama“ au provocat-o si complicat-o de
totu alte combinatiuni politice, cari acum dispara-
rendu sé nimicindu-se din alte incidente, trebue
sè dispara si cestiunea „Alabama“, ce a pusu am-
bele continente in o curiositate inordata de pre
o parte, de pre alta li-a implutu de tema si in-
grigire pentru unu resbellu infricosiatu intre pri-
mele poteri marinarie si comerciale. Inse atât'u
temerea câtu si curiositatea s'a prefacutu in fumu,
că-ci senatulu d'in Washingtonu, in siedint'a sa d'in
urma a retrassu cu 42 voturi contr'a 9 pretensiunile
daunelor indirecte. Anglia, credem, va fi
indestulita cu acestu votu alu Americei, si bueu-
rosu se va intellege cu cabinetulu statelor unite
despre solvirea daunelor directe.

Nu pucina inordare domnesce intre cetatiunii
Americei de nordu la alegerea presiedintelui re-
publicei. Fostulu presiedinte Grant de-si are par-
tida insemnata, are inse contra-candidatu pre pro-
prietariulu unui diurnal democraticu, Greeley cu
o assemene partida poternica. Sa accepta frecările
cele mai inversiunate.

Pentru că cetitorii nostri sè cunoscu originea
insurrectiunii carlistiloru, resumemu dupa „Jou-
nal de Paris“ in côte-va cuvinte acestu ca-
pitulu d'in istoria Ispanieei.

Filippu V. suindu-se pre tronulu Isabellei-Catolice
n'au intradusu precum se dicea, in Ispan'a legea Salica. *)
Ellu restriuse simpleminte dupa votulu Cortesiloru (Camerei)
d'in 1714. successiunea femeiloru la casu candu n'ar fi mos-
cenitoriu de partea barbatasca in descendint'a directa a re-
gelui domnitoriu séu in lin'a collaterale. In 1789. Carlu
IV. temendu-se pentru sanetatea vacillante a infantiloru si
vrendu, in lipsa de feciori, a lassá ficei selle coron'a, nemici
sanctiunea pragmatice a lui Filippu V. si fece a se
ratifică annullatiunea prin Cortes. Inse acesta annullatiune
remanendu fara obiectu, n'a promulgatu-o. Mai antâiu Fer-
dinandu VII. la 1830. o scose d'in archivu si o applică.
Acestu rege n'avea prunci d'in cele trei casatorie alle selle.
A pat'r'a femea a sa, Maria Cristina de Neapole, eră insar-
cinata (greia) candu ellu proclamá serbatoresce in vertutea
„auto-accordado“ lui Carlu IV. dreptulu femeiloru d'a mos-
cenii coron'a. Ellu assecură estu-modu tronulu infantelui ce
eră sè se nasca, fecioru séu feta, cu eschide rea
fratelu si sè u Carlu. D'in intemplare se nascu téta,
carea si domn' apoi sub numele Isabell'a II. — Dupa doi
anni, in absentia reginei si la starintile intetitorie a doi
ministri devotati lui Don Carlu Ferdinandu VII. slabitu de
bola si tarbacitu de scrupulu relegiosu, revocò intr'ascunsu
despusetiunile selle testamentari. Regin'a inse, intiellegundu
acest'a accuse si induplecă, fara multa ostensela, pre regele
a revocă revocatiunea sa. Camer'a (cortes) convocata spre
acestu scopu, sanctiună ordinea de successiune regulata prin
Carlu IV. adoptata prin Ferdinandu si proclamara pre Ma-
ria-Cristin'a regina tierrei. Preste cătu-va dupa acést'a regele
mori. Dom Carlu, vediendu că scapa coron'a, prinse armele
si de atunci incepù intre Carlisti si Cristinesci, seau mai
bine intre moderati si liberali, acelui resbellu de fanatism
neimpacatu si selbaticu ce tenu siete anni si care s'ar fi
prolungit lungu tempu inca, daca Maroto n'ar fi
liberatu tota armat'a carlista prin pactulu de la Vergari'a.
— Acestu-a este resbellulu ce moscenitorulu lui Dom Carlu
reincepe asta-di.

*) Lex Salica scrisa in secl. V. in limb'a lat. corupta,
mai tardiu modificata si adausa, este unu felu de dreptu
publicu alu Franciloru salici, alu carui-a base este eschi-
dere liniei femeesci de la successiune.

Prețul de Prenumerat

Pre trei lune . . . 8 fl. v.

Pre siese lune . . . 6 " "

Pre anul intregu . . . 12 " "

Pentru România :

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

" 6 luni 16 " = 16 " "

" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni :

10 or. de linia, si 30 or. tacă tim-

brale pentru fiecare publica-

tiune separat. In locul deschis

20 or. de linia.

Unu exemplar costă 10 cr.

Sinodulu archidiecesanu d'in Sabiu

(Urmare.) *)

Siedint'a VI. tienuta in 29 Aprilie 1872. Presiedinte
Vicariul.Se cetește si autentica protocolulu siedintiei pre-
cedinte.

Presied. aduce la cunoscintia sinodului rogarea pre-
terioru si unor parochieni d'in comunele Mogosiu, Miclesci
Mamaligani si Valea-barnei, pentru incorporarea la protop.
Zlatnei-de-josu. Se predă consistoriului. — Deput. Patiti'a,
face interbelatiune in privint'a seducerei parochienilor d'in
Abrudu-Cornea la o impacatiune daunaciosa a beseericii Dr.
Glodariu face interbelatiune in privint'a representatiunei că-
tra M. decisa de congressul nostru la anul 1870 in privint'a
modificatiunilor facute unilateralmente in statutulu orga-
nicu. M. Branisce face interbelatiune in privint'a tienerei
sinodului protopr. in tract. Nocrichiu-Cincu-Mare, in privint'a
protocolului lui tare mancu si chimonositu si întrăba : ca-
petat'au acestu protocolu aprobarea consistoriului.
La ordinea dfilei sta operatulu comisiunii bugetarie. — P.
Nemesiu face propunerea că operatulu comisiunii, spre
a poté trece la de baterea generale, sè se privescă de cetitu
si apoi cetindu-se operatulu d'in punctu in punctu, sè se
intre numai de cătu in desbaterea speciale.

Propunerea acést'a se primesc si se trece la cetirea si des-
baterea deosebitelor positiuni, cari fără observatiune un'a
dupa alt'a, dupa propunerea comisiunii se primescu. La
positiunea „Ajutoriulu invetigatorilor seraci si meritati“ pre-
liminata cu 1000 fl. face Dr. Glodariu amendamentul că
sè se voteze 2000 fl. Deputatii Nemesiu si Siandru sprig-
nescu acestu amendamentu.

Dr. Pecurariu propune stergera salariului de 1200 fl.
pentru referintele d'in senatulu scolasticu si 1000 fl. d'in ei
remuneratiunea pentru invetigatorilor seraci si meritati
era cele 200 fl. sè le capete acelu membru consistorialu, care
va porta referatul in trebi scolari, unde si asié abie sunt
300 nr., intre cari 12—15 concepe si cele-lalte curentii.
— E. Macelariu reflectă ante vorbitorului, că referintele d'in
sen. scol. nu aru avé de lucru, altu-cum este pentru acésta
propunere daca ref. este restrinsu numai si numai pre langa
aetele ce incurgu. Branu de Lemeni exprima dorerea, că sco-
lele sunt inca totu in acea stare deplorable că mai inainte,
că-ci nu s'a visitata si purcesu la radicarea loru cu ener-
gia cuvenita.

Presiedintele afirma că dupa raportele d'in diferitele
tracte scolele si invetimentulu in fapta stau bine; visita-
tiune nu s'a intreprinsu pâna acum, inse consistoriulu a
pusu in prospectu o visitare generale a scoelor in acésta
primavera prin mai multi comisari.

Dupa inchiderea desbaterei se pune la votu propunerea
Dr. Glodariu cu adit. dlui Dr. Pecurariu si se respinge cu
o majoritate numai de 2—3 voturi; se primesc propunerea
comisiunii. O scurta desbatere se mai incinse la positiunea
de 2000 fl. preliminata in anul trecutu pentru cumperarea
de realităti pentru parochiele serace, cari bani nu s'a spe-
sat. Acésta suma de 2000 fl se propune de comisiune se
remana că creditu deschis si pre anul 1872/73 sè se
prelimineze de nou alte 2000. — Propunerea comisiunii se
primesc nemodificata.

Siedint'a se inchide si cea viitora se anuncia pre
dupa media la 4 ore.

— La ordinea dfilei sta continuarea desbaterei mai
departe despre operatulu comisiunii bugetarie.

Siedint'a VII.

Presiedintele deschide siedint'a la 4 ore dupa amedi
si incunoscintiedia sinodulu, că protocoletul siedintiei pre-
cedinte nefindu gat'a se va cefi si autentică in siedint'a
urmatora; ceea ce sè iè spre scientia.

Presidiul aduce la cunoscintia sinodului protestulu
mai multor parochieni d'in Campeni, protopopiatulu Zlatnei
de susu, in contr'a proiectului comisiunii esmise pentru
regularea parochielor, cu referire la acésta parochia. — Se
transpune consistoriului in legatura cu conclusulu adus in
objectulu regularei parochielor.

D'in partea presiedintelui se pune la ordinea dfilei
continuarea raportului comisiunii bugetarie. Positiunile
ultime ale acestui resortu sè deliberéza in tocmă dupa pro-
punerea comisiunii bugetarie.

Urmăza la ordinea dfilei referat'a comisiunii verifica-

*) Vedi Nrri 48, 49, 50 si 51 ai „Fed.“

tore d'in cercurile de la 10—20. Aceasta comisiune, prin referintele seu S. Popoviciu, cu privire la deputatul mireanu d'in cerculu alu 12, de la Valcele (Előpatak), propune ca, — luandu-se in considerare, ca' scrutinul protocoleloru de alegere s'a seversit in Brasovu in locu de a se seversit in loculu desifru priu Ven. Consist., in Valcele, era d'in acte nu se vedé ca respectivii membri scrutinatorii ar fi fostu inainte incunosciintati despre schimbarea locului de scrutinare; luandu in considerare, ca la scrutinul au lipsit protocolele de alegere a 14 comune besericesci; luandu-se mai departe in considerare, ca colegiul scrutinatorin n'a fostu condus de domn N. Strevoiu, ca comisariu denumit, ci de altu comisariu ad hoc alesu de colegiu, in contra reguleloru de alegere — alegerea dlui N. Strevoiu de deputatul alu sinodului se nu se privesca de verificata.

Se incinge o desbatere mai lunga, la care se ingagiea mai multi deputati pro si contra. In fine inse se primisce propunerea comisiunei cu o majoritate numai de unu votu.

Presiedintele, prin cuvinte petrundietorie areta, ca representantele acestui cercu, fericitul I. Alduleanu, a fostu unu barbatu, carele a contribuit multu la aducerea in viatia a organismului beser. si carele prin neindurata morte s'a rapit d'in midilocul nostru; provoca deci sinodul a-si descoperi profund'a dorere pentru perderea acestui-a. Acest'a se primisce d'in partea sinodului si sculandu-se membrii rostescu, vecinic'a pomenire!

Se pune la ordine, raportul comisiunei pentru instruirea pamanturilor si realitatilor beser. Referintele I. Metianu cetesce conspectul ven. consistoriu despre realitatile si pamanturile istrainate de la besericile nostre, subscurtutu acestui sinodu in sensului conclusului sinodului d'in 1871, — d'in care se vede, ca cercetandu-se d'in partea comisiunei s'a aflatu, ca in 17 protopopiate s'a istrainat mai multe realitatii de ale besericelor; comisiunea propune ca acestu conspectu se se remitta ven. consistoriu, ca se invieze pre respectivele comune a procede pre calea legii pentru cascigarea realitatilor, despre cari aru si prospectu de reusire. — Propunerea comisiunei se primisce cu aditamentul dlui P. Nemesiu, care suna, ca pentru ascurarea averei miscatorie si nemiscatorie a besericelora si scolelor nostre se recomanda consistoriului a se ingrigi, ca in tote parochiele se se compuna inventarie despre tota averea besericésca, scolară si fundatiunale, in trei exemplare, dintre cari unulu se se pastredie in archivul consist., alu doilea la scaunul respectivu protopresbiteralu si alu treilea in lad'a besericiei locale; mai departe a se ingrigi, ca tota averea imobila a besericiei, scolei si fundatiunilor se se introduca respective transcrie in cartile noue funduare. — Fiindu tempulu inaintatul siediti'a se redica.

Estrusu d'in „Telegr. Rom.”

(Va urmă.)

D. Hasdeu a rostitu la mormentulu illustrului I. Eliade Radulescu urmatoriulu discursu, in numele pressei romane:

Domnilor ! . . . nu , . . . fratilor ! Daca nu in vieti'a de tote dillele, candu ne dominim mereu, si dominindu-ne mereu ne certamă fara mila unii cu altii, daca nu in vieti'a de tote dillele, celu pucinu aci, in facia morimentelor suntemu frati, numai frati, si ca frati amu venit a plange pre tierren'a unui pariute.

Parinte ! De duo-dieci de anni Roman'a intréga, de la una margine pana la cea-lalta, numesce pre Heliade „parinte alu litteraturei romane!“ De duo-dieci de anni, si totu-si nimeni nu si-au datu séma, nimeni n'a luatu osteneal'a de a campeni greutatea acestui epitetu : „parinte alu litteraturei romane.“ Una litteratura este una natiune !

Au fostu sute de popore, cari avusera fie-care cătu de limba, dar n'a potutu fie-care să-si creeze cătu una litteratura. Elle se miscau, cugetau, lucrau, vorbiau, dura numai in visu, ca-ci n'a lasatu nici un a urma. Litteratur'a singura affirma esistentia cea descépta a unei natiuni; si mai multu de cătu atât'a; singura i da secretul de a nu mori nici-una-data. A dormi, fie visurile cătu de stralucite, cătu de sgomotose, nu este a trai. Traiul se incepe d'in momentulu desceptarii. Cine descepta una natiune, cine o smulge d'in mincinoasa agitatiune a somnului, acelu-a o face să traiésca, acelu-a o nasce. Parintele unei litterature este parintele unei natiuni. Eta cine a fostu Heliade !

Tote nascerile se facu in dorere. In dorere a nascutu si Heliade litteratur'a romana, a nascutu natiunea romana. Indiestrata cu una limba vechia, poternica si frumosa, dura alu carui-a firu litterariu de alta-data se rupsese mai bine de unu secolu. Roman'a dormia; si nici macaru a dormi bine nu-i erá datu, ca-ci o sugrumá in somnu cosiemarulu fanariotismului, in cătu nu visá, nenorocita, de cătu groza si tortura, tortura si rusne ! Heliade s'a luptat cu somnului, s'a luptat cu cosiemarulu si a invinsu tote, ca-ci a facutu tote: de la abecedarul pana la filosofia, de la tipografia pana la theatru, de la gazetta pana la epopea ! Nu este aproape nici una ramura a cunoscintelor umane, in care se nu fi infisit virfulu condeiului ! Si litteratur'a romana s'a nascutu s'a smulse d'in letargia natiunea romana, ca-ci a fostu unu Heliade !

A cresce poporele este politic'a cea adeverata. Sunt

trei tîfne, prin cari acesta adeverata politica deschide usi'a viitorului unei natiuni: istoria, poesi'a, religiunea. Ce este istoria ? Daca fie-care omu a parte ar contracta obiceiul de a-si aduce aminte in fie-care sera totu ce a spusu, totu ce a lucratu, totu ce a cugetat, tote relatiunile sale d'in cursul dillei; daca si le-ar aduce aminte cu causele si cu efectele loru, fara a ascunde nimicu, fara a uitá nimicu, fara a minti proprii sale conscientie; daca s'ar silf a intellege in acesta revista retrospectiva totu ce a fostu nemeritu seu rateciu folositoru seu de prisosu, prea multu seu prea pucinu; — unu asemenea omu, printr'unu asemenea controlu a supr'a proprii sale nature si proprietelor sale midioce s'ar face pre fie-care d'in ce in ce mai bunu. Pentru natiuni asié este istoria. Ea le aréta: ce sunt, ce potu, ce trebuie se fia. Una natiune fara istoria nationale ambe cătu de iute, se pare ca merge, crocesc zigzaguri in drépta si in stang'a, se sbucuma, se invertecesc pre locu, dara nici unu pasu solidu pre calea progressului, pre calea moralisarii ! Ce este poesi'a ? Intusiasmu, fia amoru, fia ura, fia indignatiune, fia ori-care altu simtiemntu candu se redica la sublimu. Fara poesia, fara intusiasmu, nimicu mare ! Vei fi soldatu, dara nu erou; vei fi actoru, dara nu artistu; vei fi functionaru, dara nu omu de statu. Acést'a poesi'a ! Ce este religiunea ? Sperantia. Rapiti sperant'a unui individu, elu se impusca; rapiti religiunea unei natiuni, ea se sinuccide ! Istor'a, poesi'a, religiunea, éta literatura, prin care se cresc una natiune, prin care se face una adeverata politica. Nimeni n'o intielega mai bine de cătu Heliade, nimeni n'a aplicat'o mai bine, adica mai romanesc.

Fara a fi destulu de istoricu, fara a fi destulu de theologu, fara a fi destulu de poetu, elu a fostu totu-si unu fericit, unu sublimu anestecu de aceste trei elemente, combinate astfelu, incătu căte-si trele la unu locu formau una admirabile fortia de actiune, unu geniu. Aci este misterul puterii lui Heliade ! Aci, si inca in ce-va: in acea necomparabile haina originala, verde, curata romanesca, in care scia să-si investeste tote cugetarile; una haina atâtua de romanesca, atâtua de originale, atâtua de verde, in cătu d'intre toti scriitorii nostri numa. dinsulu in vecii-veclorul nu pot fi tradusu intr'una limba straina. Despoiatu-le de idiotismele sale, de romanismele sale, romanisme in vorbe, in frase, in pagine intrege, si Heliade nu mai este Heliade !

Am obositu de emotiune . . . nu ! . . . am obositu de admiratiune ! Unu cuventu, si am terminat. Se dice ca Mircea celu Mare se dussesse dupa morte se bata la porta raiului. I esse inainte santulu Petru. — Ce potesci, omule ? intreba cu asprime chelarulu paradisului pre vîzul Domnului alu României. — Se vîdu facia lui Dumnedieu ! respunse marele Mircea. — Tu, paganule ! Tu, care ai facutu mii de peccate si d'abie numai una monastire ! Afara !

Audiendu scomotu la porta, se areta insu-si Dumnedieu. — Ce este ? intréba pre santulu Petru. — Eta asié si asié Domne; acestu muritoru, incarcatul cu mili de peccate, pre cari a credutu ca se pota resumpera cu unu peticu de monastire, vre se intre cu ori-ce pretiu in locasiulu santilor . . . — Fa-i locu la drépta mea ! — disse bunulu si dreptulu Dumnedieu. Fa-i locu la drépt'a mea ! Multe au fostu peccatele sale si pucinu lucru este una singura monastire, dura elu si-a iubitu tiera lui, s'a luptat pentru tiera lui, a lucratu pentru tiera lui si tote i se ierta ! . . .

Inainte de alegeri.

(Caus'a natiunala in foiele magiare si in programele candidatilor de deputati.)

Nu voimu a cercá motívulu pentru care se occupa acum'a inainte de alegeri tota press'a magiara si mai toti candidati de cestjunea nationalitatiloru. Voimu se constatastu numai, cum-că totu ce se dice despre nationalitati se reduce la: „mindent az ország integritásán belül, azon kívül semmit!“ (tote intre marginile integratii statului, afara de acest'a nimicu.)

Estu-modu s'a esprimatu si faimosulu Colomanu Tiszai inaintea alegatorilor sei in Dobriten, si cu elu mai toti candidati magiari.

Este inse si acum'a o minoritate p. e. DD. Cenger, c. Ráday, si altii, cari nu se sfiosu a vorbi totu „de inimici d'in lainsu si d'in atara“; acesti domni, firesce, nu voiesc a recunoscere de felu cestjune de natiunitati. Pre acesti-a i lasamu la o parte; fia dupa credintia (?) loru; nu-i vomu conturbá in inchipuita loru fericire.

Facemu inse căte-va observatiuni seriose acelor barbatu magiari, cari voiesc se veda si mai incolu de nasu, recunosc cestjunea nationalitatiloru, si voiesc a o deslegá „intre marginile integratii.“

Nu pricepemu de felu, pentru ce atâta ne incadere, pentru ce buchina totu mereu „integritatea statului?“

Nationalitatile, si mai alesu natiunea romana in totu de-un'a a dovedit u cea mai mare fideliitate cătra Domnitoru, celu mai mare patriotismu si aliare catra patri'a comună. Care d'intre magiari nu scie ast'a, nu cunosc seu reu cunosc trecutul romanilor.

Cum-că e neindestulita si pretinde respectarea drepturilor ei: nu insomma a ave, „cugete rezervate.“ — Trebuie se ne intielegeti bine, er' nu se ne intielegeti ren.

Er' frassea „intre marginile integratii“ amu dorf se nioi esplicati, ca-ci este pré vasta, si nu scim, ce voiiti prin ea se intielegeti.

De voiiti, domnilor, si inca seriosu, a indestul pre-tensiunile drepte ale natiunii romane, nu ne faceti in totu deun'a i n's i nu a t i u n i, cari irritédia si intarita spiritele: ci apretindu in destulu interesele comune, ca le avem si noi si voi, interesele de a ne scapă d'ingur'a teutonilor si a muscalilor, — tractati cu noi ca cu frati de un'a si aacea-si sorte.

Inainte de tote: sinceritate si incredere imprumutata ! Celealte — credeti-ne — de sine voru urmă.

Incepeli a molcomi spiritele inainte de tote in nefericita Transsilvania. Aici este nedreptatea strigutoria la ceriu. N'aveti frica de o „autonomia a Transilvaniei,“ aceea este si in interesul vostru,

Amu dorf se simu bine priceputi, si nu reu priceputi. La d'in contra — credeti-ne — va veni tempulu, candu nem mi leszünk kik huzzuk a rövidebbet !

Carasiu, in 24./12. maiu 1872.

Abusurile guvernamentaliloru cu ocaziunea inscrierii pentru alegurile pre viitoru a deputatilor dietali nu numai ca nu se facu mai cu rutina, se nu fia chiar asié de batoarie la ochi, ci se manifestedia celu mai evidente abusu, calcandu-se legea si dreptatea. Daca voiesce cine-va se inscria de alegatoriu, pre care mamelucii lu cunoscu, ca e romanu adeveratu necoruptibile, atâtua l'intorc, statu-a lusucesc, pana ce in fine, vediendu ca bietuli romanu, sciindu-si dreptulu, nu voiesce se ceda, — d'insii recurgu nu la lege, ca-ci aceea nu ierta, ci la violentia respingandu-lu eu poterea, era pre ai loru, — cari firesce, cea mai mare parte sunt romani, inse proletari — i inscriu numai ca se se imultiesca numerulu, fara de a cerceta cătu-si de suprafacieminte, ca ore respectivulu indreptatit este, seu ba ? Ast'a e fapta si a intemplatu mai vederatu in Fagetu, unde nefindu romani adeverati, guvernamentalii in lipsa de controlu au inscris de alegatoriu si pre celu mai de pre urma plaeziu (servitori d'ai comunei) ca votisante, incătu vediendu unu romanu adeveratu astu-feliu de peccate de morte facia cu legea si inspaimantatu de numerulu celu mare mamelucianu, a eschiamatu: „unu vîtu se lu candidati si acela-a ar rees invingitoriu.“

Se lassamu Fagetulu, ca-ci precum disei, acolo nu avem romani tari de anima si do, anguru, si se trecrea la Logosiu, unde se semburulu intelligentie romane.

Ce se intemplatu in acestu cercu ? Eca pré langa impertinentie amintite se mai intemplatu unu faptu strengharescu urditu de unu jude administrativu, romanu de nascere. — Anume in comun'a Bar'a, preotulu localu a anunsiat in baserica, cum-că cine voiesce a se servi de dreptulu seu, se mierga joi in 23. maiu c. n. la Logosiu si se se inscrie de alegatoriu, ca-ci terminulu se curma si dreptulu se perde. S'a si contielesu bravii Bareni, ca in corpore se mierga la Logosiu, — dara ce se vedi ? in statulu acestu constitutiunalu ! la capetulu comunei stau pandurii, cari d'in mandatulu judeului administrativu opresu omenii, incepui a-i bate cu patulu pusci contringandu-i la facere de drumu pre diu'a aceea. Dara martirii acesti-a voindu a nu-si perde dreptulu s'a contrapusu cu vorb'a (nu cu forti'a, ca-ci romanu este blandu) si asié multi d'intrinsii fusera arrestati, era altii scapandu cu fug'a cătra Logosiu au inceputo a binevesti bunetatile constitutiunalismului ungurescu, laudandu si pré marindu organele oficiale subalterne ale guvernului presinte !!!

Searbose sunt astufeliu de fapte cu atâta mai veratosu pentru ca sunt comise in urmarea mandatului unui organu administrativu, caruia missiunea diregatoriei sale i impune a veghiá si a sustiné, dara nu a turburá pacea si liniscea publica, inse ne mangaiamu, ca-ci speram de la iubrea de dreptate a Domnului comite supremu Georgiu Ivascoviciu, ca dinsulu ca capu alu comitalului acestui-a nu va suferi astufeliu de pata pre corpulu oficiantilor sei, ci fara de a ave recore de guvernua va pedepsí dupa meritul pre judele administrativu, care abusedia cu poterea sa oficiale, ca ci credem, cum-că nici guvernul nu voesce se si imultiesca numerulu creditiosilor sei cu calcarea in piotere a legilor tierei si a ordinatiunelor date de elu insu-si.

Ce se atinge de cercurile : Zorlentiu, Boccea si Ora-vita amu se observu, ca aici cu atâta mai putinu potem spera la unu resultatu favoritoriu pentru noi; ca-ci societatea drumurilor ferate, care posiede aice fabrici grande, e a-totu-potinte; — ce d'ins'a vrè aceea se iu templa, — ci voiesc se amintescu ce-v'a d'in cerculu Sascei, unde „pop'a Aless'a“ d'u Boccea romana, care pre langa tote ca e plin la punga, dar' soracu la capetina, cere de la guvernul d'in soudulu de rezerva menitu spre coruptiune 10,000 fl. ca-ci altu cum, dicese pop'a Elek, nu va potrebesi, ca-ci poporul e pentru „gidovasiul Babesiu“ (asié l'a botezat protopopulu d'in I... eruditul omu d'in scientie pana acum inca neinventate) si dinsulu (poporul) e inca pre-simplu, elu nu scie face destingere intre omu de

statu (cum e pop'a Elek) si intre omu de rendu ! Dara parintele Elek sè-si puna post'an cuiu.

Dumnedieule ! la ce sè ajungem, că d'in vistieri' tierrei, d'in sudorea poporului sè se promovedie corruptiune ; 10,000 fl. sè voru resipi, că sè pota ajunge in parlament unu omu care nici că scie definì cuventulu parlamentu !

Nu astuselui se casciga simpatia romanului, nu, că-ci poporulu scie cum-că acesti bani sunt d'in sudorea cea crunta a sa,

Ci stapaniloru ! Nu ne impedeceati d'a ne poté servi de uniculu dreptu constitutiunale ce mai avemu in acosta tierra pre care si noi o numim patria, dati-ni drepturile nationali, respectati-ne limb'a, că-ci si noi asemenea că voi portam sarcinile tierrei si apoi veti vedé, cum că mai potenti si mai fideli amici că pre romani, — acaroru drepturi le calcati asta-di in pitiore — nu ati avutu si nu veti avé ! In locu de a cumpără pre bani voturile pentru unu deputatu inerte, mai bine intrebuintati basii aceia-pentru ajutorarea lipsitorilor d'in Carasiu. — F. —

Cricău, 18. maiu, st. n. 1872.

Un'a d'intre insusirile cari caracterisedia pre „Omulu onestu“ e sentiul de dreptate. Nimica nu poté fi mai indignatoriu pentru unu omu cu caracteru si semtiuri curate, decat candu vedo falsificandu-se adeverulu, cu deosebire acolo, unde in aceea se intentionedia a se seduce opinionea publica siindu-i folositu numele de instrumentu.

Venindu-mi la mana Nru 35 d'in a. c. a „Teleg. Rom.“ si cetindu d'in acelu-a descrierea adunarii d'in Sabiu de la domineac Tomei, care (adunare) DD. activisti dela Fagaras in intielegere — de-si nu pre facia — cu cei dela Brasioiu si Sabiu, o conchiamara pre o d'i si intr'unu locu cu totulu potrivit pentru a poté essi „cu planulu loru pana in ultimulu momentu alu adunarii, tienutu in mare secretu.“ — cetindu, d'eu, acea descriere, pana candu de o parte trebue sè recunoscă că, in catu privesce form'a acelei adunari, aceea am aflat-o in mare parte adeverata, de alta parte nu potu negă că, incat privesce materia ei, aceea contine si neadeveruri.

Că economu in timpu asiè discundu de véra, nepotendu dispune cu multa timpu pentru a poté petrece la mesa, nu me potu demite la descrierea in detaiu a acelei adunari intru adeveru maestrata, ci o lasu că aceea sè o descria alta persona in impregiurari mai favoritorie decat ale mele, si spre aceea mai capace dacat mine, deci me voiu restringe cu putenia exceptiune la combaterea acelor neadeveruri, cari in acea descriere privesc ne-insemnatam'ni persona, incat adeca ea e adusa in combinatiune cu o declaratiune^{1/2}: acea adunare, apropiata mie, i' numita descriere de totu falsificata. — Deci nu voiu moiestă publiculu cetitoriu cu descrierea mai multor apucature ale unor omeni, observe cu acesta ocasiune, s. e. cum acea conferinta d'antau fu conchiamata si dupa o intalnire a Dnului Vicariu Antoneli cu Dnulu Dr. Borcea in Sabiu, cu calculu era revocata — in urm'a carei revocari unii d'intre fruntasii natiiuni pornti la acea adunare d'in mediuloculu caletoriei loru se intorsera inderetu, — si totu-si fu tienuta.

Cum la acea conferinta, afara de unulu de la Hunedor'a, nimenea nu-si produse plenipotentia in intielesulu dupa cum se postea, amesurat provocarilor, prin urmare cei de facia nu se potura privi că representantii cutarui tienutu in cause politico-national, ci mai multu că representantii cutarui protopopiatu greco-oriental tramisi la sinodulu archidieces, in cause besericesci, si numai ocasionalmente veniti la conferinta revocata degia de catra conchiamatoriu, d'inte cari unii, dupa cum insii au marturisit, fure in facia adunarii, pana la sosirea loru in Sibiu nu sciura nimieu despre aceea si totu-si DD. activisti voira a-i privi că representantii cutarui tienutu de unde „Tel. R.“ in nrulu mai susu amintit publica in lumea larga, că la acea adunare au fosti representate 15 tienuturi.

Cum DD. activisti vediendu in diu'a d'antau a adunarii că nu voru essi cu planulu loru — tienutu inca in mare secretu — de a se otari activitatea, si la actulu alegerilor, — candu erá pusa la votu si mai primita propunerea Dului Petru Nemesiu, de altintrele destulu dupa impregiurari formulata, d'in causa că aceea nu contineau participarea si la actulu alegerilor o submitea unei adunari generale conchiamate pre 26 maiu in Alb'a-Iuli'a, — se folosira de o apucatura, cerendu amenarea votisarii pre diu'a urnatoria, cu scopu că sè-si pota aduna si instrui pre acea di mai multi sinodali pentru a poté dobori acea propunere si a primi alt'a care erá a se formulá de D. Iosif Puscariu pre acea d'i, in intielesu că ea sè contine activitatea si actulu alegerilor.

Cum in diu'a d'antau si in a dou'a pana la unu timpu tota adunarea impreuna cu presiedintele ci recunoscù, că dupa modalitatea cum fu aceea conchiamata, d'in cau'a revocarii acelei-a si d'in cau'a numerului forte micu — abie afanduse că la 25—30 persone — nu se pota privi de conferinta generala a Inteligintiei Romane d'in Transsilvani'a, nici nu pota aduce otariri moralmente obligatorie pentru alegeri Romani in tienut'a loru la actulu alegerilor, ci se privesce numai de o convenire si conservatiune amicabile a celor oca-sionalmente conveniti, pentru a se consulta despre cele de

facutu, că sè se pota conchiamá pre calea publicitatii o adunare generala a Inteligintiei, care sè otaresca tienut'a Romanilor la actulu alegerilor, — d'in care cause, — probabilmente că sè nu se sfetescă planulu care involvá in sine decidera activitatii — nici că se poti in diu'a d'antau a se duce ce-va notitie in forma de protocolu despre totu lucrulu, si pre langa tote se potu privi numai că unu velu cu care erá acoperita curs'a pentru passivisti — prin primirea propunerii lui advocatu Iosif Puscariu decisera activitatea, care nici că a fostu pusa la desbatere, — si formara unu comitetu centralu generalu că efusulu unei conferintei generale a Inteligintiei Romane d'in Transsilvani'a, — d'eu, nu voiu molestă publiculu cetitoriu cu descrierea astorul-feliu de lucruri intortocate si cu maestria tiesute de căra nisce adver-tati tineri, pota pre calea alegerilor aspiranti la nisce oficie frumose, ci abatendu-me de la tote acestea voiu veni la cele ce in acea descriere me atingu pre mine personalmente si in specie la pasagiul: „Dnulu Mezei tramisu de catra clubulu d'in Alb'a-Iuli'a se dechiara in principiu pentru activitate, dara dinsulu nu affa adunarea presenta de competitia a aduce concluse obligatorie.“

Daca asiu ave natura de a trai cu spirituose, fiindu adunarea dupa prandiu — cetindu acestu passagiu, asiu veni in dubietate despre mine insu-mi, cugetandu că dora bénou la prandiu vr'nu patrariu de vinu mi s'a turburatu mintea si esindu d'in starea ei normala nu a fostu in stare a se conduce in consonantia cu amim'a-mi, — va sè d'ca fiindu aceea in o stare intunecata am vorbitu aceea despre care in starea-mi tredia nu am cunoscintia, dara fiindu că dupa natura-mi numai de apa me folosescu că beutura, apoi de apa curata inca nu am vedutu imbetandu-se nimenea, — daca nu dora „Tel. Rom.“ vrè sè me imbete pre mine, asiè asertuinea d'in acestu passagiu, că eu m'am dechiarat ori in principiu ori in realitate pentru activitate, că un'a care nu are nici o baza de adeveru o respingu cu tota indignatiunea si dispretilu, că un'a care tin-tesce a-mi compromite increderea pusa de catra tramititorii mei la acea adunare, si acésta o facu cu atat'a mai vertosu, cu catu venindu-mi adi la mana si Nru. 36 „Tel. Rom.“ si cetindu d'in acelu-a cursulu adunarii luatul in forma de protocolu si in acelu-a, totu acelu intielesu falsu vedui datu vorbirii mele că si in descrierea din celu-a-laltu Nru, cu tote că eu cu acea ocasiune nu am vorbitu neci o iota despre activitate si passivitate, ci combatendu cu mai multe arguminte competitia acestei adunari d'a poté dà directiune natiiunei in tienut'a sa la alegerile dietali, d'in puuctu de vedere alu solidaritati, am propus o adunare mai generala conchiamata pre calea publicitatii pre 28. maiu la Alb'a-Iuli'a, acestu-a e intielesulu vorbirii mele d'antau, despre care se face amintire in amendou Nri ai, „T. R.“ in intielesu falsu că m'am dechiarat pentru activitate.

Dvostra, DD-lori activisti ! daca vreti a cunosc că de-si cine-va nu e Dr. de drepturi, totu-si are ce-va logica in faptele si vorbirile sale, poteti cugetă că cu minte tredia, candu am combatutu competitia acestei adunari motivile cari si Dvostra le ati recunoscutu, de a aduce otariri obligatorie pentru alegeri Romani, si am propusu conchiamarea altei adunari la Alb'a-Iulia, numai nu m'am potutu demite la o dechiaratiune, fie pentru activitate, fie pentru passivitate, unde nici decat nu-i recunoscemuloculu.

Dara nu ve aduceti a-minte, Dloru activisti ! cari voiti a obtrude pre mine o dechiaratiune in favorea Dvostra, care eu nici odeta nu am facutu — că, candu vi-am observatu planulu de a preface adunarea, si de Dvostra numai de amicabila recunoscuta si nu de o confiatiua formală, si inca cu caracteru de generala, că sè decideti activitatea in momentulu candu ati propusu alegerea unui notariu in a dou'a di, — pentru că in diu'a d'antau nu s'au dusu nici unu protocolu — eu si D. Axente numai decat ni-amu radicatu cuventulu contr'a acelei intentiuni, dechiarandu-ne de a nu mai luá parte la nici o consultare, in urm'a carei-a mai tardioru protestandu ne-amu si departatu, urmandu-ne mai multi de principiul nostru.

Dara nu vi aduceti Dvostre aminte cum Dnulu Ioanu Branu de Lemeni că presiedinte, candu vr'u a me incurca cu intrebarea : că a otari cu privire la prelucrările alegerilor vedu eu acesta adunare de competitie ? — i-am respunsu negativu, dicindu : că, dupa-ce d'in motivele cari le am adusu mai nainte nu potu privi adunarea acésta de adunare generale a Inteligintiei Romane d'in Transsilvani'a, si, prin urmare, nici competitia de a aduce otariri valide pentru toti Romanii, asid de sì eu că persona privata asiu vedé de lipsa a luá parte la prelucrările alegerilor, pentru că sè ni constatamu numerulu alegerilor, pana la urna, dara numai pana la urna, dara acesta adunare, pota d'in cau'a revocarii si d'in alte mai multe cause constatatoria d'in unu numeru atatu de micu de inteliginti, si si acesti-a veniti si tramisi mai multu la sinodu decat la conferinta, că acesta adunare despre care, — fiindu aceea prin litere sigilate conchiamata, — cea mai mare parte a inteligintiei pota nu scie nimica, sè pota aduce otariri moralmente obligatorie pentru toti alegeri Romani, nici cu privire la prelucrările alegerilor nu-i recunoscu competitia.

Eta ce mi-au fostu responsu : nu cum-cestu respunsu lu luati Dvostra Dnului „Tel. Rom.“ de dechiaratiune pentru activitate ? — atunci Dvost-

tra in sciintele Dvostre cele innalte mistificati adeverulu, facandu-ne in simplicitatea nostra a crede, că a ne inscrie că alegeri si a alege séu chiaru a merge si la diet'a d'in Pest'a cu privire la autonomia tierisiorei nostre e totu un'a, ori că vreti a seduce opinionea publica servindu-re de mine cu falsificatiuni, pentru că altu-mintrele nu-mi potu explică luerulu.

Asiu vrè sè sciu că, dupa-ce in diu'a d'antau a consultarii nostre nu s'au dusu nici unu protocolu despre cursu lucrului, Dnulu Preda, numai in a dou'a d'i alesu de notariu, de unde a potutu scrie vorbirea mea cu dechiaratiunea amintita ? care am tienutu-o că primulu vorbitoriu, numai decat la inceputu. Cum s'a potutu scrie unu protocolu fidelu despre cursulu lucrului intr'o adunare, candu in aceea nu s'au luat nici o notitia ? cine au autenticat acela protocolu ?

Nu cum-va luati Dvostra de dechiaratiune pentru activitate o esprimare a mea d'intr'o vorbire mai tardiun tienuta : că dace se-va conchiamá o adunare la Alb'a-Iuli'a pre calea publicitatii, voiu primi aceea ce va otari majoritatea acelei adunari, fie activitate, fie passivitate, — acésta numai nu o va poté luá nimene de dechiaratiune pentru activitate.

Dvostra, Domailoru activisti, si in specie cei de la „Teleg. Rom.“ poteti avé convingerile Dvostre pentru cari parteiti activitatea, dara ve provoco a nu ve bate jocu de altii falsificandu adeverulu in interesulu principiului Dvostre, că-ci eu aceea mai multu stricati decat ajutati causei noastre nationale, care atata lipsa are de intielegere fratiesca intre noi.

Grigoriu Mezei.

VARIETATI.

*. (D'in cottulu Satumare) ni vine placut'a scire despre activitatea ce o desvolta irtehigintia de acolo facie de alegerile de deputati. Ni se comunica adeca, că preutimea romana cu osebire lucra si lumineza poporulu in favorulu alegerii unui deputatu roman in person'a lui Dionisiu Popfiu, proprietariu in Lipou. Inainte frati satumaren, inainte cu frantea deschisa ! Candu dreptatea si veritatea este cu noi, cine va sta contra nostra ? Luptati barbatisce pentru interesulu poporului romanu, luptati contra tentatiunilor si coruptiunilor de susu si de josu ! Onore voe, cari pricependu misiunea ce o aveti in ultim'a sentinela a romanismului, vi scitiimplini detorintia catra patria si natiiune. Amu dorit sè primim sciri mai detaliate.

** (In Anglia) in Ardelu fulgerulu aprinsu unui sas, ventulu celu veheminte suffla foculu in mai multe parti ale stradei si acestu-a apoi mistu inca vre-o catre-va siure, daun'a se urca la 3000 fl.

** (Carbuni de petra) In giurulu Oradei-Mari, $\frac{3}{4}$ mille dela Borodulu-Mare, pre unu teritoriu de 500,000 stangeni au datu de unu stratu de carbuni de petra, care stratu mesura 6—12 urme; in privitua calitativa, se poate asumenă cu cei mai buni carbuni de petra.

** (Una carta noua de poste) s'a compusu d'in partea ministeriului de comerciu, care cuprinde tote statiunile postale d'in Ungaria, Ardelu, Croati'a, si d'in cele-lalte tierre anestate, precum si statiunile catiloru ferrate si ale comunicatiunilor, asemenea statiunile postale ale catiloru ferrate si ale comunicatiunilor d'in tierrelle invecinate. Cart'a costa 1 fl. si se poate procură de la administratiunea postala d'in Pest'a.

** (Iunimea romana) de la facultatea teologica d'in Gherla inca a serbatu cu mare solemnitate si in modulu corresponditoru memorabil'a di de 15. maiu.

** (Drumul de terru) de la Chisineu la Prutu se lucreaza cu activitate. In acestu momentu se lucreaza unu tunel pre mosia Cornescii, alu carui lungime va fi dupa cum se assecura, mai mare decat ni-amu radicatu cuventulu d'in Russi'a. Pentru acestu scopu s'au adus lucratori forte numerosi d'in guvernamentele celor mai departate. Intreprinditorul acestui tunel este acelu-a-si, care a luat a supr'a sa lucrariile, ce se incep acum la Sevastopolu.

** (Adunarea) invenitorilor germani d'in estu anu, ce s'a tienutu in Hamburg, s'a finit si a fostu un'a d'inte cele mai grandeose, d'in catre s'au tienutu pana acum'a. Au fostu de facia preste 5000 de inventatori d'in tote partile si anghiuile Germaniei si s'au desbatutu temele cele mai delicate si interesante, de pre campulu didacticei seu alu instrustiunei tenereturului studiosos.

** (Temperatura in Pest'a) de doue dile incoc este cam rece. Domineca noptea spre luni, precum si luni tota diu'a avuramu parte de o plou'a marunta si desa, carea, precum cu bucuria se anuocia d'in tote partile s'a estinsu de parte cele mai setose tienuturi; plou'a acésta va ave mare influentia si efectu imbucuratoriu a supr'a desvoltarii ulterioare a semenaturelor. Termometrul + 11°, barometrul 28° 5". Ap'a cresce.

Sciri electrice.

Rom'a, 27. maiu. Caletorile la Berolinu a principelui de corona, Umbert, se attribue mare

